

Actualisatie Natuurtoets Flora- en fauna

**Bestemmingsplanwijziging Overbroek te
Heerlen**

projectnummer 0196529.00
concept
17 november 2015

Actualisatie Natuurtoets Flora- en fauna

Bestemmingsplanwijziging Overbroek te Heerlen

projectnummer 0196529.00
concept
17 november 2015

Auteurs

J. Buijks

Opdrachtgever

BPD B.V. Regio Zuid
Postbus 6540
5600 HM Eindhoven

datum vrijgave	beschrijving revisie	goedkeuring	vrijgave
17-11-2015	concept	L.J.G. Koks	P.F.G.M. Kennes

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	2
2	Gebiedsbeschrijving	3
2.1	Beschrijving plangebied	3
2.2	Te verwachten soorten	4
2.2.1	Natuurtoets 2012	4
2.2.2	Huidige situatie	4
3	Toetsing effecten	5
3.1	Effectbepaling project	5
3.2	Effecten beschermde soorten	5
3.2.1	Vogels	5
3.2.2	Zoogdieren	6
3.2.3	Reptielen	7
3.2.4	Amfibieën	7
3.2.5	Vissen	7
3.2.6	Vlinders, libellen en overige beschermde soortgroepen	7
3.2.7	Flora	7
4	Conclusies	8
5	Bronnen	9

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Heerlen en BPD zijn voornemens om het plangebied Overbroek te ontwikkelen. Het plangebied is gelegen in het gebied tussen de Frederickstraat, Overbroekerstraat en de Frisostraat en grenst aan de sportvelden van voetbalclub FC Hoensbroek. De ontwikkeling omvat de realisatie van circa 133 woningen en wordt in 4 fasen gerealiseerd. Onderdeel van de ontwikkeling is tevens de verplaatsing van de sportvelden. In de eerste twee fasen zijn circa 100 woningen gerealiseerd en zijn de sportvelden verplaatst. De realisatie van fase 1 en 2 heeft plaatsgevonden in de periode tussen 2004 en 2011 en is door middel van een zogenaamde artikel 19 WRO-procedure tot stand gekomen. Voor deze procedure is in 2004 reeds een natuurtoets uitgevoerd voor het gehele plangebied. De juridische grondslag voor fase 3 en 4 – waarin nog 33 woningen zijn voorzien – wordt mogelijk gemaakt met het bestemmingsplan 'Hoensbroek Zuid - deelgebied Overbroek'.

In 2012 is een nieuwe natuurtoets (Oranjewoud, 2012) uitgevoerd omdat de natuurtoets uit 2004 niet meer geldig was. Een natuuronderzoek is afhankelijk van de aangetroffen soorten 3 tot 5 jaar geldig. De toets uit 2012 wordt middels voorliggend rapport geactualiseerd. In de huidige situatie is de locatie ingericht als een ruig grasland dat meerdere keren per jaar gemaaid wordt. In figuur 1.1 is de globale ligging van het plangebied waarbinnen de ontwikkeling van 33 woningen plaats zal vinden weergegeven.

Figuur 1.1: Globale ligging van het plangebied (rood omlijnd) Bron: Globespotter.

1.2 Doel

In ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten. Er dient te worden aangetoond dat het plan uitvoerbaar is. Het doel van het voorliggende rapport is om de natuurtoets uit 2012 te actualiseren en zo strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de Flora- en faunawet op te sporen en te bepalen of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is.

2 Gebiedsbeschrijving

2.1 Beschrijving plangebied

De begrenzing van het nog te ontwikkelen deel van het plangebied is aangegeven in figuur 2.1. Het gebied betreft een ruig grasland met geasfalteerde paden en is gelegen tussen de Frederickstraat, Overbroekerstraat en de Frisostraat. Het terrein wordt begrensd door woningbouw, sportvelden en een bedrijventerrein. Ten zuiden en ten noordoosten van het te ontwikkelen gebied zijn enkele bosschages aanwezig en ten noordwesten van het terrein bevindt zich een vijver en een afwatering. In het te ontwikkelen gebied zelf bevinden zich geen watergangen of bosschages.

Ten aanzien van de situatie ten tijde van de natuurtoets in 2012 is het plangebied niet veranderd. Het plangebied bestaat nog steeds uit (ruig) grasland (zie figuur 2.2). Dit grasland wordt regelmatig en meerdere keren per jaar, gemaaid.

Figuur 2.1: Ligging en begrenzing nog te ontwikkelen deel gebied Overbroek te Heerlen (bron: Globespotter).

Figuur 2.2. Impressie plangebied. Links: noordelijke deel. Rechts: zuidelijke strook met wadi op de voorgrond.
Bron: Globespotter (7 mei 2015).

2.2 Te verwachten soorten

2.2.1 Natuurtoets 2012

Op 17 oktober 2012 is het plangebied bezocht door een ecooloog van Oranjewoud. Tijdens dit terreinbezoek is het gehele plangebied doorkruist op zoek naar beschermde flora en fauna die een effect kunnen ondervinden van de voorgenomen ontwikkeling.

Binnen het plangebied was sprake van één biotoop: ruig grasland.

Dit ruige grasland had een lage vegetatie en werd regelmatig gemaaid. De vegetatie werd gedomineerd door algemene grassoorten zoals Engels raaigras, struisgras, zachte dravik en gestreepte witbol. Naast grassen komen er algemene graslandkruiden en pionierssoorten voor. Veel voorkomende soorten zijn klaver, paardenbloem, weegbree, ridderzuring, distels, brandnetel, wilde peen en kruipende boterbloem. Deze soorten kunnen als (zeer) algemeen worden beschouwd. De vegetatie is gezien de voedselrijkdom floristisch weinig interessant. Tijdens het terreinbezoek zijn geen zwaarder beschermde soorten aangetroffen. Deze worden op basis van de aangetroffen biotopen ook niet verwacht. Het grasland biedt in potentie broedgelegenheid voor grondbroedende vogelsoorten (graspieper, veldleeuwerik). In de stedelijke omgeving en bij het relatief intensieve maaibeheer worden deze soorten in het plangebied niet verwacht.

2.2.2 Huidige situatie

Het plangebied is niet veranderd ten opzichte van de situatie in 2012. Er is nog steeds enkel sprake van (ruig) grasland. Er zijn geen aanwijzingen dat de situatie van het plangebied veranderd is waardoor nu geschikte biotopen zijn ontstaan voor zwaarder beschermde soorten. Voedselrijk, intensief beheerd grasland vormt geen geschikt biotoop voor zwaarder beschermde plant- en diersoorten.

Omdat binnen het plangebied geen andere biotopen aanwezig zijn in vergelijking met 2012 worden geen zwaarder beschermde plant- en diersoorten verwacht.

3 Toetsing effecten

3.1 Effectbepaling project

In de onderstaande figuur (figuur 3.1) is de ontwerptekening van plangebied "Hoensbroek zuid – deelgebied Overbroek" te Heerlen weergegeven. Bij de ingreep zal het gehele omliggende gebied (plangebied Overbroek) worden vergraven om ruimte te maken voor woningbouw. Hierdoor zal het bestaande biotoop, ruig grasland, verloren gaan.

Figuur 3.1. Planontwikkeling 'Hoensbroek zuid – deelgebied Overbroek' te Heerlen.

3.2 Effecten beschermde soorten

3.2.1 Vogels

Vogels algemeen

Het te ontwikkelen gebied biedt beperkte broedgelegenheid aan algemeen voorkomende soorten broedvogels. Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door werkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Voor het uitvoeren van werkzaamheden is het in het kader van de zorgplicht van belang dat dit buiten de broedperiode van vogels uitgevoerd wordt. Zo wordt verstoring van broedgevallen binnen en buiten het plangebied vermeden.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het plangebied vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient vooraf aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een erkend ecooloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied of de directe omgeving wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot nadat het nest niet meer in gebruik is.

Jaarrond beschermde nesten

Er is een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en bij verwijdering van de broedplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn de zogenoemde categorie 1-4-vogelsoorten. In 2012 is het voorkomen van jaarrond beschermde nesten uitgesloten omdat binnen het plangebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn. Ook in de huidige situatie biedt het plangebied geen geschikte nestlocaties voor vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest. Omdat het voorkomen van jaarrond beschermde nesten is uitgesloten zijn ook effecten op jaarrond beschermde nesten uitgesloten.

Categorie 5-soorten

Naast soorten met jaarrond beschermde nesten zijn er categorie-5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is in het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie-5-soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de directe omgeving of onvoldoende nestgelegenheid hebben in de directe omgeving.

3.2.2 Zoogdieren

Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn beschermd onder de Flora- en faunawet (Tabel 3) en de Habitatrictlijn (Bijlage IV). Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering, achter boeiborden of op zolders. Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, holen of scheuren van voornamelijk grote bomen.

In 2012 is het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen uitgesloten omdat binnen het gebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn. Ook in de huidige situatie zijn geen geschikte structuren (bijvoorbeeld bomen en gebouwen) aanwezig die in potentie geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen kunnen bieden aan vleermuizen. Het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen kan worden uitgesloten. Daarmee zijn ook effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen uitgesloten.

Mogelijk foerageren vleermuizen binnen het te ontwikkelen gebied. In de directe omgeving van het gebied is echter voldoende gelijkwaardig en beter geschikt foerageergebied aanwezig. Effecten op essentieel foerageergebied van vleermuizen kunnen uitgesloten worden.

Overige zwaar beschermde zoogdieren

Er zijn in 2012 geen zwaarder beschermde zoogdieren in het plangebied aangetroffen en worden tevens niet verwacht. Het gebied herbergt geen geschikt biotoop voor deze soorten. Ook in de huidige situatie herbergt het te ontwikkelen gebied geen geschikt biotoop voor deze soorten. Effecten zijn uitgesloten.

3.2.3 Reptielen

De aanwezigheid van (zwaar) beschermde reptielsoorten in het gebied is op basis van het ontbreken van geschikte biotopen uit te sluiten. Het biotoop binnen het te ontwikkelen gebied bestaat enkel uit grasland. Dit is geen geschikt biotoop voor zwaarder beschermde reptielen die allen specifieke biotoopeisen hebben. Effecten op deze soorten zijn uitgesloten.

3.2.4 Amfibieën

In 2012 is de aanwezigheid van beschermde amfibieënsoorten in het gebied is op basis van het aangetroffen biotoop uitgesloten. Ook in de huidige situatie herbergt het gebied geen geschikt biotoop voor deze soorten. Effecten zijn uitgesloten.

3.2.5 Vissen

Binnen het gebied zijn geen wateren aanwezig. De aanwezigheid van zwaar beschermde vissoorten in het gebied is uit te sluiten. Effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

3.2.6 Vlinders, libellen en overige beschermde soortgroepen

Er zijn geen effecten te verwachten op andere beschermde soorten, zoals dagvlinders, libellen en andere ongewervelden in het te ontwikkelen gebied. Beschermde soorten uit deze soortgroep zijn niet aangetroffen tijdens het terreinbezoek in 2012. Op basis van het aanwezige biotoop worden geen zwaar beschermde soorten verwacht. Het biotoop (ruig) grasland is niet of nauwelijks veranderd en is daarmee nog steeds ongeschikt voor zwaarder beschermde vlinders, libellen en overige soortgroepen. Effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

3.2.7 Flora

Het gebied bestaat enkel uit voedselrijk grasland dat met regelmaat wordt gemaaid. Tijdens het terreinbezoek in 2012 zijn geen zwaarder beschermde planten aangetroffen. Voedselrijk, intensief beheerd grasland biedt geen geschikte standplaatsfactoren voor zwaarder beschermde planten. Omdat het voorkomen van zwaarder beschermde planten kan worden uitgesloten, zijn effecten op deze soorten ook uitgesloten.

4 Conclusies

De situatie in het te ontwikkelen gebied is vrijwel ongewijzigd ten opzicht van de situatie ten tijde van de natuurtoets in 2012 (Oranjewoud, 2012). In het gebied komen geen beschermde soorten voor die negatieve effecten ondervinden. Er dient enkel rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van broedvogels op het gebied en de algemene zorgplicht.

Broedvogels

Voor de voorgenomen werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen (globaal half maart tot en met juli).

Er zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde indien ten minste één van de volgende maatregelen genomen worden:

- 1) De werkzaamheden worden buiten het broedseizoen uitgevoerd (voorkeursmaatregel). Of in deze periode wordt het gebied ongeschikt gemaakt voor broedvogels, bijvoorbeeld door vanaf begin maart het grasland kort gemaaid te houden.
- 2) Het te ontwikkelen gebied wordt kort voor aanvang van de werkzaamheden door een erkende ecoloog gecontroleerd op actuele broedgevallen; bij gebleken aanwezigheid van broedende vogels moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot na het broedseizoen.

Overzicht

In Tabel 4.1 worden de soorten weergegeven die in het gebied aanwezig zijn en/of worden verwacht. Nader onderzoek is niet nodig.

Tabel 4.1. Mogelijk voorkomen van en effecten op beschermde soorten in het te ontwikkelen gebied.

Soort	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffing noodzakelijk	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels algemeen	Mogelijk	Nee	Nee	Werken buiten broedseizoen

5 Bronnen

Oranjewoud, 2012. Natuurtoets Overbroek te Heerlen. Projectnummer 196529, 8 november 2012.

Overig:

www.zoogdieratlas.nl

www.ravon.nl

www.telmee.nl

www.zoogdierverseniging.nl

www.naturalis.nl

www.vivara.nl

www.telmee.nl

www.vlindernet.nl

www.libellennet.nl

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT
T. 06 - 20606920
E. paul.kennes@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

Copyright © 2015

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.